

Anna-Sofia Welander
Trafikplanering
08-508 261 94
anna-sofia.welander@stockholm.se

Till
Trafik- och renhållningsnämnden
2012-10-18

Trafikolycksutvecklingen i Stockholm 2011. Lägesrapport

Förslag till beslut

1. Trafik- och renhållningsnämnden godkänner lägesrapporten om trafikolycksutvecklingen i Stockholm 2011.

Per Anders Hedkvist
Förvaltningschef

Mattias Lundberg
Avdelningschef

Anton Västberg
Enhetschef

Sammanfattning

Rapporten redovisar trafikolyckor som inträffat i staden 2011 och ingår som en del i uppföljningen av stadens trafiksäkerhetsprogram. Enligt polisens rapporter dödades och skadades totalt 1 888 personer. Därutöver har akutsjukhusen i länet rapporterat in ytterligare 2 847 personer som trafikskadats i Stockholm. Tillsammans med polisens uppgifter innebär detta 4 735 trafikskadade personer. En betydande del av dessa, drygt 1 500 personer skadades som gående i singelolyckor, d.v.s. halkade eller ramlade omkull.

2011 registrerade polisen fler dödade och svårt skadade än åren innan. En fortsatt utveckling i denna riktning innebär risk för att staden inte når det övergripande om en 40-procentig minskning av antalet omkomna och svårt skadade i fram till 2020.

Bakgrund

Rapporten är kontorets årliga redovisning av olycksutvecklingen och går att läsa i sin helhet i bilaga 1. Rapporten är en av del i uppföljningen av stadens trafiksäkerhetsprogram. Statistiken bygger på uppgifter som lagras i databasen STRADA (Swedish TRaffic Accident Data Acquisition), som Transportstyrelsen har huvudmannskapet för. I STRADA samlas uppgifter från två källor. Polisen registrerar trafikolyckor som de har fått kännedom om och som lett till personskada. Dessutom registrerar ett stort antal akutsjukhus personer som har sökt vård efter att ha skadat sig i trafiken.

Sjukhusregistreringen ger ett viktigt tillskott i kunskapen om trafikskador. Dels minskar det stora mörkertal som finns i polisens statistik, dels blir kunskapen om skadegraden bättre genom sjukvårdens diagnoser av de skadade. Sjukhusregistreringen omfattar även singelolyckor med gående, alltså olyckor där gående halkat eller ramlat omkull utan att något fordon varit inblandat.

I Stockholm har det under flera år skett en stegvis anslutning av akutsjukhusen. Det är därför svårt att göra jämförelser mellan åren. Huddinge sjukhus var först ut i länet och startade sin rapportering år 2003. Karolinska sjukhuset och Astrid Lindgrens barnsjukhus anslöt sig hösten 2006, Södersjukhuset 2008, Sankt Görans sjukhus 2009, Danderyds sjukhus i slutet av 2010 och senast Närakuten för barn i mitten av 2011. Sankt Görans sjukhus hade ett halvårs uppehåll i registreringen under 2011.

Förändringar i sjukhusrapportering och underrapporteringen i polisens statistik försvårar arbetet med att analysera och tolka trafikolycksstatistiken. Dessutom är antalet olyckor som inträffar relativt få. Enskilda olyckor och slumpmässiga variationer kan därför få stort procentuellt genomslag. Det gäller särskilt när man, som i den här rapporten, studerar ett begränsat geografiskt område och kortare tidsperioder.

Det gäller alltså att vara försiktig med att tolka små procentuella förändringar mellan olika år, olika trafikantgrupper eller olika ålderskategorier som faktiska och verkliga förändringar eller skillnader i trafiksäkerhetsläget.

Trafikkontorets synpunkter

2011 omkom 11 personer i trafiken i Stockholm. Samtliga var oskyddade trafikanter. Åtta var gående, två cyklister och en var motorcyklist. Fyra av de åtta gående blev påkörda på övergångsställe eller gångpassage. Två gående omkom i samband med backning. Båda var äldre än 80 år.

Enligt polisens rapporter dödades och skadades totalt 1 888 personer. Därutöver har akutsjukhusen i länet rapporterat in ytterligare 2 847 personer som trafikskadats i Stockholm. Tillsammans med polisens uppgifter innebär detta 4 735 trafikskadade personer. Detta är mycket nära det antal på 5 000 skadade årligen som trafikkontoret gjort en uppskattning på innan det fanns god täckning av sjukhusrapportering i Stockholm.

En tredjedel av alla trafikskadade, drygt 1 500 personer, skadades som gående i singelolyckor, d.v.s. halkade eller ramlade omkull utan att någon annan var inblandad. Majoriteten av dessa 1 500 personer har fallit på grund av halt eller snöigt underlag. För att minska denna typ av olyckor har kontoret påbörjat ett arbete med att hitta metoder och åtgärder för att utveckla drift och underhåll på gångtor. Resultatet av detta arbete ska presenteras för nämnden under 2013.

Den största skillnaden mellan polisens och sjukhusens statistik är fördelningen mellan trafikantgrupperna. Enligt polisens statistik är 62 procent av de skadade bilister och 29 procent gående och cyklister. Enligt sjukhusen är 29 procent av de skadade bilister och 67 procent gående och cyklister .

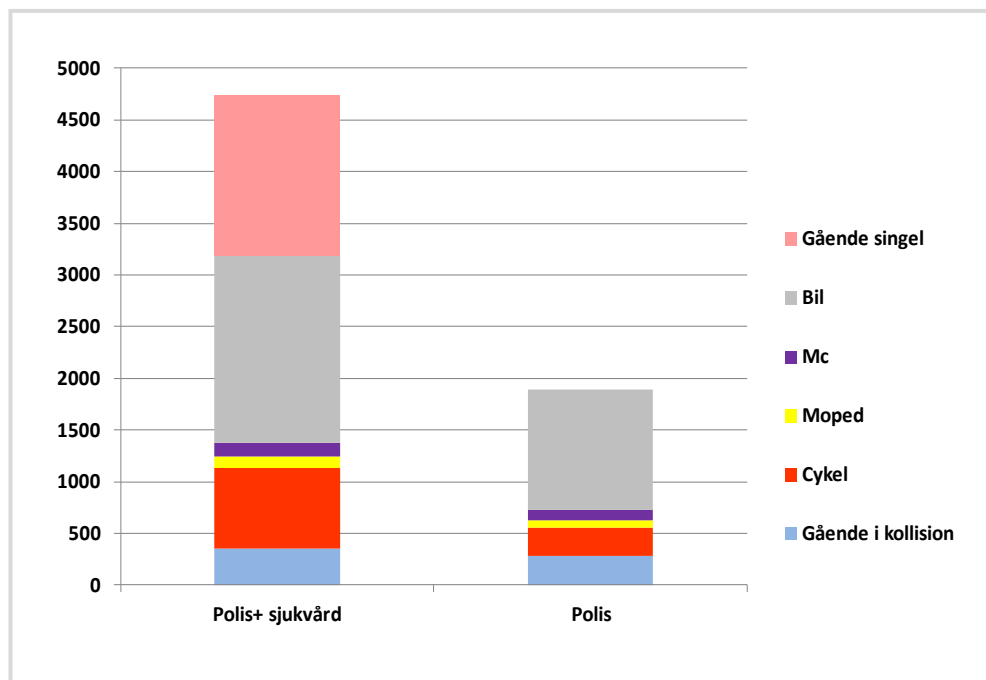

Diagram 1. Antal skadade efter färdstätt 2011 enligt polis och sjukhus.

Den sammanslagna statistiken visar att de gåendes trafikolycksproblem är lika stort som bilisternas. Gående, cyklister, mopedister och motorcyklister får svårare skador än de som åker i bil. Det visar sjukhusens klassificering av skadornas svårighetsgrad. Singelolyckor med gående leder till ett stort antal personer med svåra skador.

Nästan hälften av alla olyckor 2011 som ledde till dödliga eller svåra personskador och 70 procent av olyckor med svårt skadade gående eller cyklister inträffade i innerstaden.

Stadens övergripande mål för trafiksäkerheten är en 40-procentig minskning av antalet omkomna och svårt skadade i polisrapporterade trafikolyckor fram till 2020. 2011 registrerade polisen 10 procent fler svårt skadade än 2010. Antalet personer som enligt polisen blir svårt skadade varierar kraftigt mellan åren. Det är därför svårt att dra långtgående slutsatser mellan enskilda år.

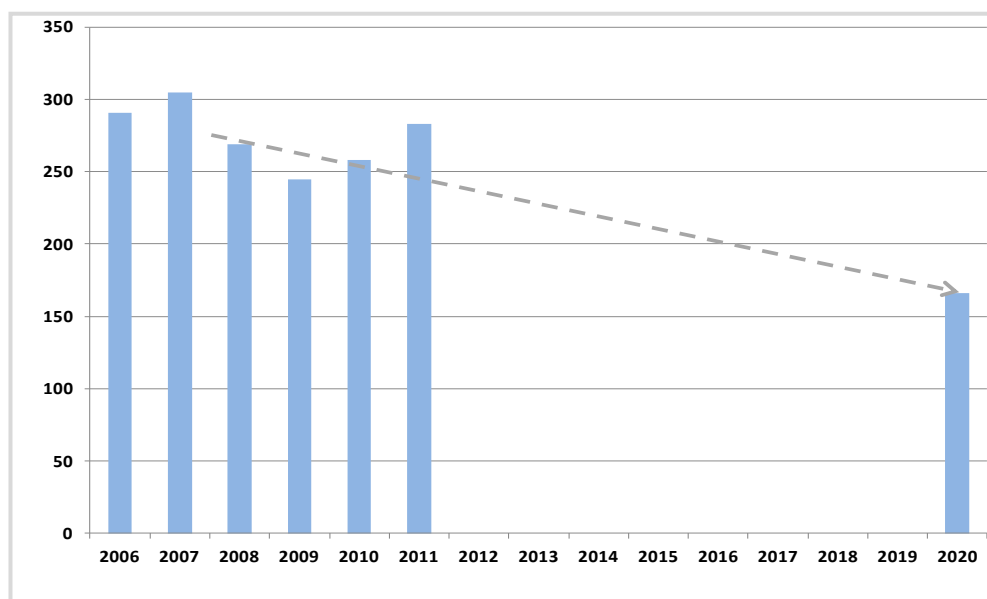

Diagram 2. Döda och svårt skadade i polisrapporterade trafikolyckor samt stadens mål för 2020.

Ekonomisk tillväxt tillsammans med fortsatt inflyttning kommer att leda till ökade trafikmängder i Stockholm. Antalet äldre ökar. Staden har ett uttalat mål att öka cykeltrafiken. Dessutom planeras för ett utbyggt spårvagnsnät. Utan satsningar på effektiva trafiksäkerhetsåtgärder kommer dessa faktorer med stor sannolikhet att leda till en ökning av antal människor som trafikskadas i Stockholm. Det kommer

därför att krävas betydande insatser på trafiksäkerhetsområdet om staden ska lyckas i sina ambitioner fram till 2020.

Trafikkontorets förslag

Kontoret föreslår att Trafik- och renhållningsnämnden godkänner denna lägesrapport.

Slut